

Laponiaförvaltningen en utvärdering, dnr M2016/02649/Nm

Sámiid Riekkaservi (SSR) avger följande yttrande med anledning av utvärdering av Laponiaförvaltningen.

Inledande kommentarer

Laponia är en helhet, där renen brukar landskapet och den samiska kulturen fortlever. Laponias helhet skall föras vidare till kommande generationer och där brukandet av landskapet sker i samklang med naturen.

Arbetet som skett fram till dags dato inom Laponia har syftat till att utveckla formerna för en gemensam hållbar förvaltning av de områden som skyddats för sina stora värden, däribland den samiska kulturen och renskötseln. Arbetet har utmynnat i att de kunskaper som finns lokalt tagits tillvara och att berörda fått möjlighet till inflytande och påverkan.

De samebyar som ingår i Laponia och genom det också i förvaltningen är positiva till den förvaltningsmodell som tillämpas av Laponiatjuottjudus. SSR anser att nuvarande förvaltningsmodell ska permanentas och bli bestående.

En unik förvaltning i Sverige

SSR vill lyfta fram att Laponiatjuottjudus är ett föredöme och på många sätt unikt i en svensk kontext. Det arbetssätt som parterna använder sig av har haft och har stor betydelse för resultatet. Det arbetssätt som parterna använt sig av bygger på lokalt, regionalt och nationellt deltagande. SSR anser att detta arbetssätt är föredömligt och i linje med Sveriges internationella åtaganden. Processen är ett första steg mot samernas rätt till delaktighet och självbestämmande. Internationellt betonas vikten av lokalt inflytande över naturresurserna och att finna lösningar för förvaltning av områden som bebos och brukas av urfolk. Laponiatjuottjudus är således i ett internationellt perspektiv inte unikt, men som tidigare nämnts unikt för Sverige.

I utvärderingen framgår att Laponiatjuottjudus stärker och bygger kunskap om renskötseln och den samiska kulturen inom förvaltningsorganisationen. SSR delar den konklusionen. SSR:s uppfattning är att den kunskap som förvärvas inom Laponiatjuottjudus även sprids till andra utanför förvaltningen och ökar kunskapen och förståelsen.

SSR vill också lyfta fram att förvaltningens styrka är den bredd av kunskaper de olika aktörerna besitter däribland samisk árbediehtu (traditionell kunskap).

Inom Laponiatjuottjudus styrelse tillämpas konsensus som modell för beslutsfattande. SSR anser att denna beslutsform är en av komponenterna som gör förvaltningen unik men också ett fundament för att säkerställa reell delaktighet och inflytande. Formen i sig kan för utomstående upplevas som främmande och tidskrävande, men är enligt SSR nödvändig.

Framtida förvaltning

Givet att Laponiatjuottjudus permanentas i och med det även förvaltningsmodellen ser SSR ett behov av att vidareutveckla vissa delar. Berörda samebyar har adresserat behovet av ekonomiska och personella resurser i det fortsatta arbetet. SSR delar samebyarnas uppfattning i frågan.

Det är av stor vikt att frågor kopplade till renskötseln och den samiska kulturen prioriteras och utvecklas i förvaltningen. För att så skall ske så krävs att resurser tillförs de samiska parterna.

Avslutningsvis vill SSR återigen lyfta fram vikten av att Laponiatjuottjudu består, att återgå till tidigare förvaltningsmodell kan inte annat en ses som ett steg bakåt.

Sámiid Riikkaservi

Jenny Wik Karlsson

Förbundsjurist/verksamhetschef

